

Stenogramm

XIII Riigikogu, VII Istungjärk, täiskogu korraline istung

Neljapäev, 22.03.2018, 10:00

Toimetatud

10:00 Istungi rakendamine

1. 10:05 Riigikogu juhatuse valimised

10:00 Istungi rakendamine

10:00 Aseesimees Enn Eesmaa

Tere hommikust, austatud Riigikogu! Nagu seda laadi istungitel kombeks, alustab istungi juhatamist Riigikogu esimene aseesimees. See, kes selle istungi juhatamise üle võtab ja lõpetab, oleneb juba teist. Luban ka ise kaasa lüüa. Alustame eelnõude ja arupärimiste üleandmise võimalusest. Palun, Krista Aru!

10:01 Krista Aru

Härra juhataja! Austatud rahvaesindajad! Annan Eesti Vabaerakonna fraktsiooni kaheksa liikme nimel üle kaks arupärimist haridus- ja teadusminister Mailis Repsile. Mõlemad arupärimised on ajendatud meie poolt siin saalis korraldatud riikliku tähtsusega küsimuse arutelust ja puudutavad haridusküsimusi, eesti keelt ja meie haridussüsteemi. Üks arupärimine keskendub alusharidusele: viies küsimuses on pööratud sellele, mida on ministeerium ette võtnud, et alates alusharidusest kaotada kakskeelse paralleelmaailma eksisteerimine. Teine arupärimine keskendub kõrgharidusele: kuue küsimusega võetakse arutelu alla kõik need probleemid, mis puudutavad kõrgkoolide rahvusvahelistumist, sh eesti keelega seotud raskusi nii kõrgharidusöppes kui ka hiljem magistri- ja doktoriöppes. Arupärimised on muidugi kantud murest meie eesti keele edasise käekäigu pärast. Aitäh!

10:02 Aseesimees Enn Eesmaa

Külliki Kübarsepp, palun!

10:03 Külliki Kübarsepp

Hea aseesimees! Head rahvasaadikud! Vabaerakonna fraktsiooni liikmed esitavad järjekordse arupärimise Est-For Investiga tehtud võimalike kokkulepete ja nõupidamiste kohta. Mäletatavasti me alles arutasime seda teemat keskkonnaministriga. Keskkonnaministri vastuste põhjal võime öelda, et parlamendiliikmete vastu ei ole oldud ausad. Seda tõestab eilne "Pealtnägija", mille alusel me esitame arupärimise peaministrile. Sealsest loost tuli väga selgelt välja, et valitsus on Est-For Investiga koalitsiooniüleseid kohtumisi teinud, lepinguid sõlminud, eelnõusid menetlenud. See oli koordineeritud tegevus, see ei olnud kindlasti juhuslik tegevus. Seetõttu esitame peaministrile seitse küsimust ja ootame temalt ausaid, selgeid ja avalikkusele üheselt arusaadavaid vastuseid. Aitäh!

10:04 Aseesimees Enn Eesmaa

Olen Riigikogu juhatuse nimel vastu võtnud kolm arupärimist ja kinnitan, et täna teie valitav Riigikogu juhatuse juhatuse nimel vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele. Austatud kolleegid, kohaloleku kontroll.

Kohaloleku kontroll

Istungist võtab osa 92 ja puudub 9 rahvasaadikut.

1. 10:05 Riigikogu juhatuse valimised

10:06 Aseesimees Enn Eesmaa

Palun tähelepanu! Lugupeetud Riigikogu liikmed, vastavalt Eesti Vabariigi põhiseaduse §-le 69 valib Riigikogu oma liikmete hulgast Riigikogu esimehe ja kaks aseesimeest. Valimiste korraldamisel lähtub Vabariigi Valimiskomisjon Riigikogu kodu- ja töökorra seadusest. Enne valimistoimingute juurde asumist lubage mul lühidalt teile tutvustada Riigikogu juhatuse valimisega seonduvat.

Esmalt valitakse Riigikogu esimees. Riigikogu aseesimehed valitakse samaaegselt pärast Riigikogu esimehe valimist. Kandidaadi võib üles seada Riigikogu liige. Pärast Riigikogu esimehe valimist seatakse üles Riigikogu aseesimeeste kandidaadid. Ülesseatu peab andma kandideerimiseks nõusoleku. Hääletamine on salajane ja see toimub hääletamissedeli täitmise teel. Igal Riigikogu liikmel on üks hääl nii Riigikogu esimehe kui aseesimeeste valimisel. Hääled loetakse avalikult kohe pärast hääletamise lõppemist. Protest hääletamise korraldamise kohta esitatakse valimiskomisjonile kohe pärast hääletamise lõppemist ja hääletamistulemuste kohta viivitamatult pärast hääletamistulemuste teatavakstegemist.

Valimistulemus kuulutatakse välja kohe pärast võimalike protestide läbivaatamist. Riigikogu esimeheks valituks osutub kandidaat, kes saab üle poole kehtivatest häältest. Kui ükski kandidaat ei saa üle poole kehtivatest häältest, korraldatakse kahe enim häält saanud kandidaadi vahel valimise lisavoor. Võrdse häältearvu puhul heidetakse liisku. Kui Riigikogu esimehe kandidaatide nimekirjas on ainult üks kandidaat, osutub ta valituks, kui saab rohkem poolt- kui vastuhääli. Hääletamise korda tutvustan enne hääletamise väljakuulutamist.

Kas Riigikogu liikmetel on senikõneldu kohta küsimusi? Ma näen, et küsimusi ei ole. Kas keegi Riigikogu liikmetest soovib Riigikogu esimehe kandidaati üles seada? Selleks palun tulla kõnepulti ja soovitan ka kirjaliku esildise kaasa võtta. Palun, Kalvi Kõva!

10:08 Kalvi Kõva

Lugupeetud Riigikogu aseesimees! Eiki. Eiki Nestor. Ma arvan, et me kõik teame, kui tulihingeline parlamentarismi eestseisja on Eiki. Veelgi enam: mitte ainult eestseisja, vaid ka parlamentarismi eest võitleja ja mõtleja, kuidas parlamentarismi paremaks teha. Me teame Eikit kui väga head suhtlejat, head kaasamõtlejat ja ka oma mõtete väljaütlejat. Me oleme kolleegidena tihti Eiki poole pöördunud ja küsinud nõu ühe või teise asja või praktika kohta, kuidas on siin Riigikogu seinte vahel varem olnud või kuidas on mõistlik käituda. Ma arvan, et me teame nii Eiki häid kui ka väga häid isikuomadusi. Sellest tingituna teen mina, Kalvi Kõva, Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsiooni esimehena ettepaneku valida Riigikogu esimeheks Riigikogu esimehe kandidaat Eiki Nestor. Aitäh!

10:10 Aseesimees Enn Eesmaa

Martin Helme.

10:10 Martin Helme

Lugupeetud asespiiker! Lugupeetud kolleegid! Jaa, kõik me tunneme praegust spiikrit Eiki Nestorit ja selle tõttu esitame talle vastaskandidaadi. Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon seab üles Henn Põlluaasa kandidatuuri Riigikogu spiikri kohale. Henn Põlluaas pole kunagi kuulunud komparteisse. Ta on laitmatu antikommunist, korralik rahvuslane, tubli konservatiiv ja veel suurem parlamentarismi patrioot kui ükskõik kes teine siin. Aitäh!

10:11 Aseesimees Enn Eesmaa

Kas on veel ettepanekuid? Rohkem kandidaatide ülesseadmise soove ei ole. Härra Eiki Nestor, kas olete nõus kandideerima Riigikogu esimehe ametikohale?

10:11 Eiki Nestor

Jah, olen.

10:11 Aseesimees Enn Eesmaa

Palun anda ka kirjalik tähis selle otsuse kohta!

Härra Henn Põlluaas, juhataja kätte on juba jõudnud teie kirjalik nõusolek, otsekui oleks etteaimatav, mis toimuma hakkab. Aga öelge palun ka suuliselt, kas te olete nõus kandideerima Riigikogu esimeheks.

10:12 Henn Põlluaas

Jah, olen küll.

10:12 Aseesimees Enn Eesmaa

Hüva! Nagu ma ütlesin, on meil kirjalik nõusolek juba käes.

Lugupeetud rahvasaadikud, sulgen Riigikogu esimehe kandidaatide nimekirja ja kuulutan välja vaheaja Riigikogu esimehe kandidaatide nimede kandmiseks hääletamisedelile. Nagu teame, on meil kandidaate täna kaks. Vaheaja lõppemisest annan teada helisignaaliga.

V a h e a e g

10:15 Aseesimees Enn Eesmaa

Austatud Riigikogu liikmed! Vabariigi Valimiskomisjon on töötanud ennaktempo ja valmis läbi viima Riigikogu esimehe valimise. Komisjoni liikmed kontrollivad siinsamas teie ees hääletamiskasti ja sulgevad selle turvaploommiga. Tanel Talve jäi nähtuga rahule. Hääletamiskast on suletud ja kontrollitud. Aitäh!

Lubage mul nüüd tutvustada hääletamise korda. Valimiskomisjon annab igale Riigikogu liikmele hääletamisedeli. Seejuures palun Riigikogu liikmetel hääletamisedeli saamiseks esitada valimiskomisjonile oma isikut tõendav dokument, st Riigikogu liikme tunnistus, pass, isikutunnistus või juhiluba. Hääletamisedeli saamise kohta annab Riigikogu liige allkirja. Hääletamisedel täidetakse hääletamiskabiinis. Riigikogu liige märgistab hääletamisedelil ristiga lahtri selle kandidaadi nime juures, kelle poolt ta hääletab. Hääletamisedel, millel on märgistatud rohkem kui ühe kandidaadi nimi või millel ei ole märgistatud ühegi kandidaadi nime, loetakse kehtetuks.

Hääletamine korraldatakse Riigikogu saali kõrval fuajees. Te väljute hääletusruumi saali tagauksest. Fuajees on üles seatud lauad, kust te saate hääletamisedeli. Pärast hääletamisedeli kättesaamist teete hääletamiskabiinis oma otsuse, murrate hääletamisedeli kokku ja suundute hääletamiskasti juurde, kus pärast hääletamisedeli märgistamist valimiskomisjoni pitseriga lasete oma hääletamisedeli isiklikult hääletamiskasti. Kui olete kogemata hääletamisedeli täitmisel eksinud või sedeli rikkunud ja märkate seda enne selle hääletamiskasti laskmist, on teil õigus saada rikutud sedeli tagastamisel uus hääletamisedel.

Kas hääletamise korra kohta on küsimusi? Ei ole. Valimiste ajal tohivad hääletamisruumis viibida lisaks Riigikogu liikmetele ainult valimiskomisjoni liikmed ja valimiskomisjoni teenindavad isikud. Vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 87 lõikele 5 on Riigikogu liikmetel hääletamiseks aega 30 minutit hääletamise algusest arvates. Kell on 10 ja 19 minutit. Hääletamise lõppemisest annan teile märku helisignaaliga, seejärel palun kõigil Riigikogu liikmetel uuesti koguneda siia istungisaali. Kuulutan välja hääletamise Riigikogu esimehe valimisel.

V a h e a e g

10:49 Aseesimees Enn Eesmaa

Austatud Riigikogu, kuulutan hääletamise Riigikogu esimehe valimisel lõppenuks. Palun tuua hääletamiskast saali! Kas Riigikogu liikmetel on hääletamise korraldamise kohta proteste? Proteste ei ole.

Kõigepealt palun kontrollida hääletamiskasti ja seda, et turvaplohm hääletamiskastil poleks rikutud. Tänan! Palun valimiskomisjoni liikmetel asuda hääli lugema! (Valimiskomisjon loeb hääli.) Palun Vabariigi Valimiskomisjonil lugeda hääled üle ka avalikult! Palun seda teha valimiskomisjoni aseesimehel Airi Mikli!

10:57 Vabariigi Valimiskomisjoni aseesimees Airi Mikli

Austatud Riigikogu liikmed! Ma kontrollin siin teie ees avalikult, kas esialgsed hääletamistulemused vastavad tegelikkusele. Selleks ma loen ette kandidaadi nime ja tema poolt antud hääled.

Eiki Nestor: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54. (Aplaus.)

Henn Põlluaas: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.

Kehtetud sedelid: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Sedelid on kehtetud seetõttu, et märgistatud ei ole mitte ühtegi kasti.

11:01 Aseesimees Enn Eesmaa

Austatud Riigikogu! Teen teatavaks hääletamistulemused Riigikogu esimehe valimisel. Kuid nagu tavaliselt sellistel puhkudel küsin ma enne, kas teil on proteste. Proteste ei ole.

Niisiis, Vabariigi Valimiskomisjon tegi häälte lugemisel kindlaks järgmised arvud: nimekirja kantud Riigikogu liikmete arv – 101, hääletamisedeli saanud Riigikogu liikmete arv – 97, hääletamisest osa võtnud Riigikogu liikmete arv – 97, kehtetute hääletamisedelite arv – 8. Riigikogu esimehe kandidaatidele antud häälte arv: Eiki Nestor – 54 häält, Henn Põlluaas – 35 häält. Protokoll on koostatud täna, 22. märtsil. Alla on kirjutanud Meelis Eerik, Vabariigi Valimiskomisjoni esimees. Kas on proteste? Ei ole. Palun vormistada Vabariigi Valimiskomisjoni otsus!

Austatud Riigikogu! Kuulutan välja valimistulemuse Riigikogu esimehe valimisel: "Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 7 lõike 5 ja § 82 lõike 1 alusel Vabariigi Valimiskomisjon otsustab tunnistada Eiki Nestor valituks Riigikogu esimeheks. Meelis Eerik, Vabariigi Valimiskomisjoni esimees." Austatud Riigikogu esimees Eiki Nestor, õnnitlen teid Riigikogu esimeheks ja Eesti Vabariigi ametliku hierarhia kohaselt vabariigi teiseks kodanikuks valimise puhul! Annan istungi juhutamise teile üle, kui aega saate. Austatud kolleegid, saate isegi aru, et vaheaega ma välja ei kuuluta.

11:08 Esimees Eiki Nestor

Austatud Riigikogu, suur aitäh kõigepealt! Eetrivaikus on nüüd läbi, jätkame.

Aseesimeeste valimisel kehtib põhimõtteliselt sama protseduur, mille tegime läbi esimehe valimisel. Aseesimeesteks saavad kaks enim hääli saanud kandidaati. Esimeseks aseesimeheks saab kahest enim hääli saanud kandidaat ja teiseks aseesimeheks häälte arvult teine kandidaat. Võrdselt hääli kogunute vahel korraldatakse valimise lisavoort. Hääletamise korda tutvustan veel, kui on vaja, enne hääletamise algust. Kas on küsimusi? Ei ole. Kas keegi Riigikogu liikmetest soovib aseesimehe kandidaati üles seada? Palun Kersti Sarapuul tulla kõnepultil!

11:09 Kersti Sarapuu

Head Riigikogu liikmed! Mul on väga suur au Eesti Keskerakonna fraktsiooni nimel esitada Riigikogu esimese aseesimehe kandidaadiks Enn Eesmaa, kes on näidanud ennast eriti tasakaaluka, väga kultuurse käitumisega ning teisse kõigisse väga heasoovlikult suhtuva inimesena. Alati on tema juhtimist saatnud ka hea huumorimeel. Nii et ma väga palun teie kõigi toetust tema kandidatuurile. Aitäh!

11:10 Esimees Eiki Nestor

Jürgen Ligi, palun!

11:10 Jürgen Ligi

Austatud kolleegid! Minul on veel suurem au esitada asespiikri kandidaadiks Kalle Laanet. Võib-olla jõuaksid Kersti Sarapuu ja Kalvi Kõva teda ära kiita, mina mitte. Aitäh!

11:11 Esimees Eiki Nestor

Kas on veel ettepanekuid? Rohkem kõnesoove ei ole. Enn Eesmaa, kas te olete nõus kandideerima Riigikogu aseesimehe ametikohale?

11:11 Enn Eesmaa

Täna küsimast! Olen küll.

11:11 Esimees Eiki Nestor

Palun ka kirjalikult!

Kalle Laanet, kas te olete nõus kandideerima Riigikogu aseesimehe ametikohale?

11:11 Kalle Laanet

Aitäh pakkumast! Olen nõus.

11:11 Esimees Eiki Nestor

Palun sellest ka kirjalikult teada!

Lugupeetud Riigikogu! Mõlemad kandidaadid, kes üles seati, on andnud ka nõusoleku. Sulgen aseesimeeste kandidaatide nimekirja. Ühtlasi kuulutan välja vaheaja nimede kandmiseks hääletamissedelitele. Vaheaja lõppemisest annan märku helisignaaliga.

V a h e a e g

11:14 Esimees Eiki Nestor

Austatud Riigikogu! Vabariigi Valimiskomisjon on valmis läbi viima Riigikogu aseesimeeste valimise. Komisjoni liikmed kontrollivad hääletamiskasti ja sulgevad selle teie ees turvaploommiga.

Austatud Riigikogu! Mitte ainult protseduuri pärast, vaid ka seetõttu, et keegi ei saaks öelda, et ta ei teadnud, räägin veel kord hääletamise korrast, mis on sama nagu esimehe valimisel. Riigikogu liige märgistab hääletamissedelil ristiga lahtri selle kandidaadi nime juures, kelle poolt ta hääletab.

Hääletamissedel, millel on märgistatud rohkem kui ühe kandidaadi nimi või millel ei ole märgistatud ühegi kandidaadi nime, loetakse kehtetuks. Kas on küsimusi? Ei ole. Hääletamiseks on aega 30 minutit hääletamise algusest arvates. Kell on 11.15, seega lõpeb hääletus kell 11.46. Annan hääletamise lõppemisest teada helisignaaliga, seejärel palun kõigil saali koguneda. Kuulutan välja Riigikogu aseesimeeste valimise. Vaheaeg hääletamiseks: 30 minutit.

V a h e a e g

11:46 Esimees Eiki Nestor

Austatud Riigikogu! Kuulutan hääletamise Riigikogu aseesimeeste valimisel lõppenuks. Palun tuua hääletamiskast saali! Kas Riigikogu liikmetel on hääletamise korraldamise kohta proteste? Ei ole. Aitäh! Palun kontrollida hääletamiskasti ja seda, et turvaplohm ei oleks rikutud! Aitäh! Palun alustada hääle lugemist! (Valimiskomisjon loeb hääli.) Austatud Riigikogu, palun tähelepanu! Palun Vabariigi Valimiskomisjonil lugeda hääled üle ka avalikult!

11:52 Vabariigi Valimiskomisjoni aseesimees Airi Mikli

Austatud Riigikogu liikmed! Ma kontrollin siin teie ees avalikult, kas esialgne hääletamistulemus vastab tegelikkusele, st ma nimetan kandidaadi nime ja loen ette tema poolt antud hääled.

Enn Eesmaa: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56.

(Aplaus.)

Kalle Laanet: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30.

Kehtetud sedelid: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Sedelid on kehtetud seetõttu, et risti ei ole tehtud kumbagi kasti või on rist tehtud mõlemasse kasti.

11:58 Esimees Eiki Nestor

Austatud Riigikogu, istung ei ole lõppenud, palun istuda! Teen teatavaks hääletamistulemuse Riigikogu aseesimeeste valimisel: nimekirja kantud Riigikogu liikmete arv – 101, hääletamissedeli saanud Riigikogu liikmete arv – 96, hääletamisest osa võtnud Riigikogu liikmete arv – 96, kehtetute hääletamissedelite arv – 10. Kandidaatidele antud hääle arv: Enn Eesmaa – 56, Kalle Laanet – 30. Kas on

proteste? Ei ole. Palun vormistada protokoll!

Austatud Riigikogu! Kuulutan välja valimistulemuse Riigikogu aseesimeeste valimisel: "Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 7 lõike 6 ja § 82 lõike 1 alusel Vabariigi Valimiskomisjon otsustab tunnistada Enn Eesmaa valituks Riigikogu esimeseks aseesimeheks ja Kalle Laanet Riigikogu teiseks aseesimeheks."
Aitäh! Juhatus on valitud.

Riigikogu istung on lõppenud. Juhatusel liikmed, üks-kaks-kolm pressikonverentsile!

Istungi lõpp kell 12.00.